

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ РИНКУ І ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ»**

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ
ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВОДНОГО
ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ**

(Наукова доповідь)

Одеса – 2022

Концептуальні положення формування інституціонально-економічного механізму повоєнного відновлення конкурентоспроможності водного транспорту України / д.е.н., проф. Ільченко С.В.; д.е.н., доцент Дем'янчук М.А.; НАН України, ДУ «Ін-т ринку і екон.-екол. дослідж. НАНУ» – Одеса : ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2022. – 140 с.

Наукова доповідь містить результати проведення дослідження з обґрунтування концептуальних положень формування інституціонально-економічного механізму повоєнного відновлення конкурентоспроможності водного транспорту України. Досліджено структуру національного ринку морських послуг як елементу інституціонально-економічного механізму відновлення водного транспорту України, який регулюється двома важелями – конкуренцією та кооперацією, та функціонує в умовах міжнародних та національних обмежень; запропоновано регуляторні важелі підвищення рівня конкурентоспроможності різних субсекторів сфери морського транспорту з урахуванням специфіки галузі, характеристики рист та джерел забезпечення; визначено чинники організації ринку світового судноплавства та їх впливу на конкурентоспроможність національної судноплавної галузі, посиленні встановленою кореляційною залежністю між результатами роботи морського транспорту та національними макроекономічними показниками, в тому числі за основними видами вантажів зовнішньої торгівлі України; поглиблено ідентифікацію та параметризацію комплексу економічних та інституціональних аспектів забезпечення конкурентоспроможності морського транспорту як перманентного економічного процесу, що формує торговельну конкурентоспроможність національного господарства та складає фундаментальне підґрунтя суспільного розвитку; удосконалено

методологічні принципи формування інституціонально-економічного механізму збереження конкурентоспроможності морського транспорту України та завдання реалізації шляхів його повоєнного відновлення як аргументовану керовану систему, яка забезпечує максимально об'єктивний вплив на збереження національного судноплавного потенціалу та відповідність управлінських рішень нормативно-правовій регламентації; розроблено та апробовано методичний інструментарій дослідження потенціалу інституціонально-економічного розвитку судноплавної галузі України на засадах параметричної характеристики конкурентних переваг та встановлення казуальних зв'язків між підсистемами управлінських процесів; ідентифіковані основні проблеми, які відбулися в судноплавній та портовій сферах, із встановленням їх короткострокового та потенційно довгострокового (структурного) впливу на резистентність національного господарства; удосконалено науково-методичний підхід дослідження процесу реконструктивного розвитку національної галузі водного транспорту з ідентифікацією сутнісних характеристик ринків інституціонально-економічного регулювання судноплавства в їх потенційності, нормативності та системності; розроблено інструментарій раціоналізації розвитку національної судноплавної галузі як економічного важеля ланцюгового розвитку національного господарства; розроблено науково-методичний концепт повоєнного відновлення водного транспорту України, сформований на засадах вдосконаленої теорії обмежень, посиленого принципом еквіфінальності формування цілей-обмежень-рішень-результатів-мети та інструментами керованості системи управління та об'єктів управління, що надасть змогу перевести систему зі стану нерівноваги до стану динамічної стійкості, з набуттям потенціалу самокерованості та ретикулярної гнучкості.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1. Конкурентоспроможність судноплавних компаній: специфіка галузі, характерні риси, джерела забезпечення	10
2. Чинники організації ринку світового судноплавства та їх вплив на розвиток національної судноплавної галузі	17
3. Принципи формування інституціонального-економічного механізму збереження конкурентоспроможності водного транспорту України та його повоєнного відновлення.....	56
4. Концептуальні положення щодо формування інституціонально-економічного механізму відновлення водного транспорту України.....	68
Висновки.....	103
Список використаних джерел.....	106
Додатки.....	110

